

AQUELL 23-F A LONDRES, ARA FA CINQ ANYS

Les raons de Camacho

Ara en fa cinc anys. Va ser un intent de colp que quasi ningú no esperava. Alguns observadors polítics, però, dies abans ja havien fet el senyal d'alarma. També dies abans, Marcelino Camacho s'ho prenia com a rumor sense cap sentit a Londres.

A. Solé

De fet, l'esdeveniment no va ocórrer el 23, sinó tres dies abans, divendres 20 de febrer del 1981, al restaurant Luigi's de la capital britànica. Ens hi trobàvem dinant un grup d'anglesos i de no-anglesos, entre aquests darrers, els senyors Camacho i Aliaga. Aquell dia Marcelino parlava pels colzes. Era l'estrella del dinar, i podia expressar-se en espanyol perquè els tres importants britànics del grup en-

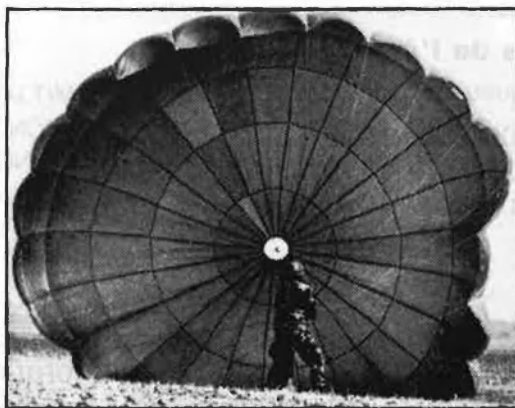
Dalt, forces de la policia militar davant l'entrada del Congrés, la matinada del 24.

SETMANA PRÒXIMA
NÚM. 89

“El Temps” ESPECIAL OTAN

En ple debat sobre l'OTAN la nostra revista vol oferir als seus lectors un extens dossier de 32 pàgines amb un complet mapa de les instal·lacions militars situades al nostre país, les opinions dels partits polítics sobre el referèndum i un repàs exhaustiu al procés d'integració de l'Estat espanyol en l'Aliança Atlàntica.

Perquè cal informació per al debat.

tenien aquesta llengua perfectament. Aliaga, en canvi, callava i escoltava. Per la seva banda, els anglesos anaven al gra; els interessava l'opinió dels dos caps de CCOO entorn dels insistents rumors sobre la possibilitat d'un colp d'estat.

Des de feia cinc mesos llargs, *abertzales* residents a Londres, ben relacionats, malgrat la distància física i ideològica, amb membres dretans del PNB residents als Estats Units, avisaren de la suposada imminència del «colp de mà». «Si els penebistes de Nord-Amèrica ho creuen segur, podeu posar-hi la mà al foc», deien; «penseu que el PNB és l'única organització no-estatal amb accés esporàdic a la CIA».

Camacho va opinar que considerava aquells rumors com a «bastant salvatges, i altament improbables». Aliaga seguia fent-se el suc. Vaig decidir de ficar-hi cullerada i explicar a Camacho les detallades especulacions que aquells dies m'havien dit que corrien a Miami. ¿Per casualitat els n'havia arribat alguna cosa al carrer de Castelló? Em va semblar que Camacho reia per sota el nas.

Tot d'un plegat, Camacho, una mica impacient, em va venir a dir que

tots aquells rumors de Florida eren bestieses. ¿Què podien saber els bascos que no es conegués a Madrid? A més, la «relació de fuerzas» —l'extrema obsessió dels comunistes— ja no els era propícia, als feixistes. I, tot seguit, Marcelino me'n va donar una explicació teòrica força interessant i lúdica, que, cal reconèixer-ho, ens va convèncer a tots: El 36, explicà Camacho, el feixisme s'havia emparat en dues de les nacions més importants d'Europa, i en les altres la democràcia liberal trontollava. Tots els feixistes podien comptar amb poderosos aliats. El 81, en canvi, foragitats els feixistes de Grècia i amb les democràcies europees més fortes i segures que mai, ¿on podria cap feixista novíngut cercar cap ajut o suport? Al capdavall, els militars ultradretans «residuals» podien ser reaccionaris, però no pas obtusos...

Dilluns següent, el 23-F (Camacho havia tornat a Madrid diumenge 22), vaig fer-me la reflexió que, com quasi sempre, els òrgans d'«informació» del PNB no havien anat gens errats —com tampoc els d'HB— mentre que els del PCE havien tornat a fer el passerell. Vaig recordar que l'escriptor anglès que ha preparat la més volumi-

nosa i documentada de les històries del Partit Comunista d'Espanya (s'ha passat més de tres anys investigant als arxius dels dos principals locals del partit a Madrid), m'havia dit en certa ocasió que, amb Moscou o sense, els serveis d'informació de Carrillo eren senzillament pèssims, i que els únics que de debò disposaven de certa infraestructura d'intel·ligència eren els bascos, amb xarxes exteriors a Miami, Caracas, i París.

I vaig recordar també que, menys de deu dies abans del 23-F, en la secció «Así somos, así nos ven» de la revista *Punto y Hora de Euskal Herria*, del 12 al 19 de febrer de 1981 (aleshores el setmanari polític més ben informat de la península), hi havia sortit la reproducció íntegra de l'article del tinent general Santiago y Díaz de Mendibil a *El Alcázar* del dia 8; i que Javier Sánchez Erauskin i els altres responsables del setmanari basc l'havien titulada estranyament... «El golpe». Ningú no hi havia caigut (fora del País Basc, és clar). Jo no hi cauria fins la mateixa vesprada del 23, quan em trucaven de Barcelona i em descrivien els patètics fumerols que eixien dels terrats d'alguns locals del PSUC, quan cremaven els arxius del partit a corre-cuita...

// CONGRES INTERNACIONAL DE LA LENGVA CATALANA MCMVI 86

II Congrés Internacional de la Llengua Catalana

Full d'inscripció

Codi _____

NOM _____ COGNOMS _____

TEL. FEINA _____ EDAT _____ TEL PARTICULAR _____ ESTAT CIVIL _____

CARRER _____ NÚM. _____ PIS _____

POBLACIÓ _____ CODI POSTAL _____

COMARCA _____ PAÍS _____

• **Vol assistir als actes de l'àrea:**

(És opcional; en tot cas, indiqueu-ne només una)

- 1a. PLANTEJAMENT I PROCESSOS DE NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA
- 2a. SOCIOLOGIA DE LA LENGUA
- 3a. LINGÜÍSTICA SOCIAL

- 4a. MITJANS DE COMUNICACIÓ I NOVES TECNOLOGIES
- 5a. LENGUA I DRET
- 6a. ENSENYAMENT
- 7a. HISTÒRIA DE LA LENGUA

SUBSCRIVIU-VOS-HI

Envieu aquest full a Acció Cultural del País Valencià. Moratín, 15, 8a. 46002-València.